

TƏSİSCİ: AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN İŞLƏR İDARƏSİ VƏ QƏZETİN REDAKSİYA HEYƏTİ

19 DEKABR 2023-cü il ÇƏRŞƏNBƏ AXŞAMI № 277 (7747)

GÜNDƏLİK İCTİMAİ-SİYASİ, SOSİAL-İQTİSADI QƏZET

WWW.RESPUBLIKA-NEWS.AZ

"Yaşıl enerji" növlərinin yaratılması və nəqli enerji siyasətimizin prioritetidir

"Mən şübhə etmirəm ki, COP29 beynəlxalq konfransını da biz yüksək səviyyədə keçirəcəyik, bu, ölkəmizin, xalqımızın növbəti böyük uğuru olacaq. Eyni zamanda Azərbaycan neft-qaz ölkəsi kimi bu sahədə də özünü göstəracakdır və dünyada hər kəs bir daha görəcək ki, bizim gündəliyimiz "yaşıl enerji" ilə bağlıdır". "Yaşıl enerji" növlərinin yaratılması və "yaşıl enerji"nin dünya bazarlarına nəqli hazırda bizim enerji siyasətimizin prioritetidir. Bu, reallıqdır və bütün dünya bunu bir daha görəcək". Bu fikirləri Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasının - COP29-un gələn il ölkəmizdə keçirilməsi ilə əlaqədar müşavirədə bildirib.

Ötən 20 ildə Prezident İlham Əliyevin qətiyyəti və siyasi-diplomatik uzaqqorənliyi ilə reallaşan enerji laiyənləri bu gün Azərbaycanın həm iqtisadi inkişafını sürətləndirir, həm də respublikamızın qlobal səviyyədə mövqeyini yüksəldir. Ulu öndər Heydər Əliyevin enerji siyasətini uğurla davam etdirən Azərbaycan Prezidentinin iradəsi ilə reallaşan Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Ərzurum kimi neft-qaz kəmərləri bu

Ötən 20 ildə iqtisadi yüksəlişi təmin olunan ölkəmizin hədəfi bu sahədə də ixracatçıya çevrilməkdir

gün respublikamızın inkişafına, xalqımızın sosial rıfahının yüksəldilməsinə xidmət edir. Dövlətimizin başçısının siyasi iradəsi ilə ərsəyə gələn Cənub Qaz Dəhlizi Azərbaycanın qlobal enerji bazarlarındakı və beynəlxalq münasibətlər sistemindəki yerini daha da möhkəmləndirib, ölkəmizi beynəlxalq miqyasda söz sahibinə çevirib. Bütün bunlara paralel olaraq, Azərbaycan bərpəolunan və "yaşıl enerji" ixracına da hazırlanır. Bu da İlham Əliyevin uğurlu enerji siyasətinin daha bir təzahürüdür.

Hazırda dünyada təhlükəsiz, sabit enerji təchizatı mənbə və marşrutlarının diversifikasiyasına, xüsusilə "yaşıl enerji"nin inkişafına əsaslanan yeni qlobal enerji mühiti formalaşır.

(davamı 6-cı səhifədə)

(əvvəli 1-ci səhifədə)

Ölkəmiz bu yeni mərhələyə regional və Avropa miqyasında enerji təhlükəsizliyindəki strateji mövqeyini möhkəmləndirəcək təşəbbüslerlə daxil olur. Cənub Qaz Dəhlizinin genişləndirilməsi, "Həmrəylik Halqası" layihəsində iştirak, həmçinin bərpaolunan enerji mənbələrinin inkişafı və tədarükü ilə bağlı atılan addımlar bunun bariz göstəricisidir. Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın "yaşıl enerji" ölkəsi statusunun dünya miqyasında möhkəmləndirilməsi istiqamətində ardıcıl iş aparır. Artıq bu sahədə potensialın miqyası müəyyənləşib, böyük investisiyalar cəlb olunur. Bu baxımdan, 230 MWt gücündə olan "Qaradağ" Günəş

həcmi 27 qıqavatdan çoxdur, Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda isə külək enerjisi 157 qıqavat təşkil edir. Azərbaycanın bərpaolunan enerji istehsalı siyasetinin strateji əsası Prezident İlham Əliyev tərəfindən müəyyənləşdirilən və 2021-ci ilin fevralında qəbul edilən "Azərbaycan 2030: Sosial-iqtisadi inkişafın Milli Prioritetləri"ndə əks olunub. Beş Milli Prioritetdən biri olan təmiz etraf mühit və "yaşıl artım" ölkəsi prioriteti qarşıya yeni hədəflər qoyur. Bu il fevralın 3-də Bakıda Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 9-cu və Yaşıl Enerji Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 1-ci iclaslarının keçirilməsi Azərbaycanın ənənəvi enerji resurslarının istehləki və ixracı ilə yanaşı,

sialının realizə olunmasını və dünyanın enerji bazarında əhəmiyyətli rolunun da-ha da yüksəlməsini şərtləndirir.

Bu hədəfə nail olmaq üçün işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə "yaşıl enerji" zonası yaradılır, bərpaolunan enerji mənbələrinindən istifadənin artırılması üçün "Masdar", "ACWA Power", "China Gezhouba Group Overseas Investment", "Total Energies", "Nobel Energy Management", BP kimi şirkətlərə əməkdaşlıq edilir. Ölkəmizin "yaşıl enerji" sahəsinə göstərdiyi xüsusi diqqət bu sahənin qısa zamanda sürətli inkişaf edəcəyindən xəbər verir. Ölkə başçısının işğaldan azad olmuş 10 min kvadratkilometr ərazini "yaşıl enerji" zonası elan etməsi də bu sahəyə olan

Beləliklə, bərpaolunan enerji mənbələrindən istifadənin genişləndirilməsi, energetika sisteminin səmərəliliyinin artırılması və mərhələli şəkildə liberal bazar modelinə keçilməsi Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə aparılan islahatlar prosesinin hədəfləridir. İnvestisiya cəlb üçün beynəlxalq təcrübədə rast gəlinən bərpaolunan enerji mənbələri ərazilərinin yaradılması və investorlara təqdim olunması üçün günəş və külək enerjisi potensialı olan digər 5 sahədə yeni layihələrin həyata keçirilməsinin mümkünluğu dəqiqləşdirilib. Bununla yanaşı, külək enerjisi ilə müqayisədə ölkənin bütün ərazisində mövcud olan günəş enerjisi potensialından, kənd təsərrüfatına yararsız torpaqlardan istifadə edil-

"Yaşıl enerji" növlərinin yaradılması və nəqli enerji siyasetimizin prioritetidir

Elektrik Stansiyasının istismara verilməsi əlamətdar haldır. Azərbaycan "Xəzər-Avropa Yaşıl Enerji Dəhlizi"nin yaradılması istiqamətində tədbirlər görüb və yaxın gələcəkdə "yaşıl enerji"ni ixrac etməyi hədəfleyir. Bunun ölkəmiz üçün həm siyasi, həm də iqtisadi faydaları olacaq. Eyni zamanda "Qaradağ" Günəş Elektrik Stansiyası 262 milyon ABŞ dolları dəyərində xarici sərmayə hesabına tikilib. Yəni bu stansiyanın tikintisi üçün ölkəmizə xarici sərmayə gelib və yeni iş yerlərinin açılmasına, hər il 500 milyon kilovat-saat elektrik enerjisi istehsal edilməsinə imkan yaradılıb.

Ölkəmizin bərpaolunan enerji potensialı - quruda külək və günəş enerjisinin

öz yüksək potensialı hesabına bərpaolunan enerji istehsalı məsələsinə verdiyi önəmin ifadəsi oldu. İclasda enerji və təchizatın tehlükəsizliyi, "yaşıl enerji"yə keçidə bağlı ümumi hədəflər əsasında Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında strateji enerji tərəfdəşlığı bir daha təsdiqləndi. Yaşıl enerji ilə bağlı Məşvərət Şurasının ilk icası bu sahədə konseptual məsələlərin həlli baxımından mü hüüm əhəmiyyət kəsb edib. 2022-ci il dekabrın 17-də Ruminiyanın Buxarest şəhərində "Azərbaycan Respublikası, Gürcüstan, Rumınıya və Macaristan Hökumətləri arasında yaşıl enerjinin inkişafı və ötürülməsi sahəsində strateji tərəfdəşlik haqqında Saziş"in imzalanması Azərbaycanın bu sahədə poten-

Ötən 20 ildə iqtisadi yüksəlişi təmin olunan ölkəmizin hədəfi bu sahədə də ixracatçıya çevrilməkdir

qayığının göstəricisidir. İşğaldan azad olunan bölgələr 7200 meqavat günəş, 2000 meqavat külək enerjisi potensialına malikdir. Laçın və Kelbəcerin dağlıq əraziləri külək enerjisi, Zəngilan, Füzuli, Cəbrayıl və Qubadlı isə günəş enerjisi potensialı ilə diqqət çəkməkdədir. İşğaldan azad olmuş ərazilərin "yaşıl enerji" zonasına çevrilməsi istiqamətində görülen işlər, günəş və külək enerjisində istifadə ilə bağlı həyata keçirilən tədbirlər Azərbaycanı regionda lider mövqeyinə yüksəltdi.

tika Nazirliyi tərəfindən günəş enerjisi üzrə ən çox potensiala malik 15 inzibati ərazi vahidi müəyyənləşdirilib. Artıq 10 qıqavat həcmində külək və günəş enerjisi layihələrinə dair müqavilə və anlaşma memorandumları imzalanıb. Bu, Azərbaycana yanacaq enerjisində bərpaolunan enerjiyə rahat keçid imkanı verəcəkdir. Bununla yanaşı, Avropa istehlakçıları da "yaşıl enerji" ilə təmin ediləcək.

**Mustafa KAMAL,
"Respublika".**